

for de praktiske Forhold i Livet. Det er meget vanskeligt for ham at gjøre Andet end at gaa den slagne Vej, at gaa Embedsveien. Men det er Synd for ham selv og Synd for Samfundet, som ad den Vej tidt faar en daarlig Embedsmand istedet for en Mand, som maaste i andre Forhold vilde være bleven dygtig og praktisk, og derfor betragter jeg det som en Lykke, at der er endel ældre Mennsker, der bestemme sig til at studere, naar de først ere klare over deres Eigner og Kalb. Det, som jeg her har sagt, maa naturligvis ogsaa gjælde med Hensyn til Kvinderne og maaste i en endnu høiere Grad. Jeg hører ikke til dem, der paa nogen Maade ønske, at et Dvertal af Kvinder skulde give sig til at studere, men jeg frygter heller ikke for, at det vil ske; jeg tror, at Naturen selv vil sørge for, at det overveieende Val af Kvinder ikke giver sig ind paa denne Vej. Men paa den anden Side tror jeg ikke, man kan negte, at det f. Ex. vil være til den største Gavn for Samfundet at faae kvindelige Læger, og jeg antager, det er meget uheldigt, at en ung Pige skal gaa hele den samme Tour igjennem som en Latinskolebrøng for at faae Lov til at begynde paa det medicinske Studium. Jeg anser det for uheldigt for en voksen Mand, men langt uheldigere er det vist for en Kvinde, thi denne Tid fra 20 til 30 Aar har langt Mere at betyde for den unge Pige end for den unge Mand. Naar hun er naaet til det tredivte Aar, begynder man allerede at sige, at hun er en gammel Pige, men en Mand paa 30 Aar er fremdeles en ung Mand; thi Kvindens Udvikling gaar hurtigere for sig i disse Aar end Mandens. Hendes Tid er derfor ogsaa kostbarere end hans, og desuden have Kvinderne jo tilfulde vist, at de uden at erhverve sig alle disse enkelte Kundskaber i Dannelse kunne faae Maal med Manden, saa jeg tror det for deres Bedkommende er endnu mindre nødvendigt at gaa hele den samme Undervisning igjennem som Drengene i Latinskolen. Hvorledes det forresten skulde indrettes for dem, om man skulde fordre den samme Mødenhedsprøve som den, Besolii anbefaler for vogne Mænd, der give sig til at studere, eller om den skulde indrettes paa anden Maade, kunde man jo nærmere forhandle om, og jeg kan ikke Andet end ønske, at Udvalget vil tage Sagen under Overveieelse. Men jeg tror ganske vist ikke, at det just behøver den Opfordring dertil, som det allerede Medlem fra Standerborg har foreslaaet, thi jeg antager, det vil følge saa temmelig af sig selv, at dette Spørgsmaal falder ind under det almindelige Spørgsmaal om Ordningen af Forberedelsen til Universitetet. Jeg vil i dette Forhold ønske, at man i sine Beskræbelse for Righed og Ensartethed vil vogte sig for den Unatur og Urimelighed, som det efter min Formening er at ffjære Alle over den samme Kam.

Formanden (Krabbe): Inden jeg giver Ordet videre, skal jeg tillade mig i Forhandlingens Interesse at indsfyde den Bemærkning, at medens det ligger i Forslagets Medfør, at der her maa ske en Drøftelse af, hvorvidt der findes Mangler ved det høiere Undervisningsvæsen, og en Aaapegen af de Midler, som maatte være tjenlige til deres Afhjælpning, maa dette dog ske med den Begrændsning, som dels følger af, at det vil være umuligt uden foreliggende Materiale her at udtømme en saadan Forhandling, og dels navnlig af Hensynet til, at det egentlige Tidspunkt til disse Spørgsmaals dybere Drøftelse først vil komme, naar en Indstilling fra det eventuelle tilfittede Udvalg foreligger.

Govs: Der er jo ikke Tvivl om efter de Forklaringer, som ere givne fra Ordføreren for Forslagsstillerne, at Universitetet ogsaa efter de oprindelige Forslagsstilleres Mening hører under det Udvalgs Omraade, som man foreslaar nedfat, og at det altsaa kun er en særlig Præcisering af dette Selsølgelige, som det ene Endringsforslag gaar ud paa. Det er af denne Omstændighed, at jeg tager Anledning til at tage Ordet, selsølgelig efter den skete Opfordring fra den høitærede Formand saa kort og saa lidt indladende mig paa enkelte Realitetsspørgsmaal som muligt. Jeg ønsker kun at begrunde, hvorfor jeg for mit Bedkommende ikke betragter et saadant Udvalg som hensigtsmæssigt. Uagtet jeg veed, det vil blive nedfat, vil jeg dog ikke tilbageholde de Betragtninger, hvorpaa min Opfattelse beror, fordi det dog er tænkligt, ikke at Udvalgets Bedrøftelse skulde blive opgivet, men at mine Bemærkninger kunne have nogen Indflydelse paa den Maade, hvorpaa et saadant Udvalg vil arbejde. Jeg bemærker, at det selsølgelig ligesaa lidt er Regjerings Lante, saavidt man kan se det af et forelagt Lovforslag, som det har været Universitetets Lante, at bestride dette Things Kompetence til at tage alle de Spørgsmaal, som vedrøre Universitetet, under Overveieelse. Jeg bemærker dette, fordi et Par allerede Medlemmer have udtalt sig paa en Maade, som om en Betragtning af den Bestaffenhed skulde ligge til Grund for en Modstand mod Udvalget, en Betragtning, gaaende ud paa, at Rigsdagen og særlig dette Thing vare gode nok til at give Penge ud, men ikke til at vide Bestes eller have en Mening om disse Ting. At dette ikke er en Lante, der kan ligge til Grund for Modstanden, er aldeles indlysende deraf, at det Forslag, som er forelagt om Lønningsforholdene ved Universitetet, jo indeholder Spørgsmaal om Normeringer, som Ting, der forelægges Rigsdagen, og da man selsølgelig aldrig kan faae Rigsdagens Tilslutning til Noget, den ikke kjender, ikke veed nye Bested om, er det en Selsølgelig, at